

MŽP: Předběžná zpráva o vyhodnocení povodně v září 2024: Klíčem byla včasná a správná předpověď, řadu sídel ochránila protipovodňová opatření

3.4.2025 - | KDU-ČSL

„Loňské zářijové povodně měly katastrofální charakter výrazně přesahující úroveň 100leté vody a vznikly na základě podobného meteorologického mechanismu, který způsobil velké povodně v letech 1997 a 2002 v důsledku intenzivních srážek. Rozdíl byl hlavně v tom, že správci povodí dostali včas přesné informace od ČHMÚ a mohli začít v předstihu vypouštět všechny významné nádrže. Díky tomu se podařilo zásadně zpomalit povodňovou vlnu na velké části území. Povodeň z loňského září nám důrazně připomněla, že je potřeba realizovat všechny typy protipovodňových opatření jak přírodě blízkých, tak technických nebo organizačních, abychom ochránili lidské životy i majetky. I proto připravujeme aktualizaci vyhlášky o záplavových územích a novelu vodního zákona, která umožní budovat vybraná protipovodňová opatření ve veřejném zájmu. Připravujeme také dotační výzvu ve výši tří miliard korun na roky 2026-2028, ze které se mohou začít okamžitě realizovat připravené protipovodňové projekty. V dalších letech je naplánována realizace i dalších protipovodňových opatření, a to ve výši dalších více než čtyř miliard korun. Česká republika je tak připravená protipovodňová opatření financovat,“ říká ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Loňskou zářijovou povodeň způsobila tlaková níže Boris postupující ze Středomoří nad střední Evropu, která narazila na blokaci pohybu tlakové výše nad východní Evropou. Tento faktor zastavil postup tlakové níže a intenzivní srážky na jejím frontálním rozhraní.

Informace ČHMÚ umožnily včasné vydání výstrahy signalizující extrémní ohrožení, což vedlo k rychlé aktivaci ochranného systému a k přípravným opatřením. Díky včasnému uvolnění prostoru ve vodních nádržích bylo možné zmírnit povodňové průtoky, v některých případech až o 80 %. To ochránilo území pod vodními díly a zajistilo bezpečnost významných vodních děl.

Pro přípravu vodohospodářů a povodňových orgánů je včasná předpověď klíčová. Do budoucna bude nutné zlepšit komunikaci a interpretaci výstrah, aby byly efektivně předány veřejnosti. Tomu by měl pomoci nový zákon o veřejné hydrometeorologické službě, který začal platit od začátku letošního roku. Kromě jiného upravuje spolupráci ČHMÚ se složkami Integrovaného záchranného systému (IZS) při mimořádných událostech nebo krizových situacích.

Vzhledem k vysokému množství srážek došlo během povodně k vyčerpání retenční schopnosti povodí a přirozené kapacity koryt. V nejvíce postižených územích dosáhly povodně výrazně větší doby opakování než stoleté. V návaznosti na vydané výstrahy byly záhy aktivovány povodňové a krizové orgány na všech úrovních, nasazeny složky IZS a též Armáda ČR. Vysoká připravenost složek IZS a neziskových a dobrovolnických organizací se projevila zejména v efektivních přípravných a zabezpečovacích pracích.

Zlepšit se podle Předběžné zprávy musí efektivní koordinace mezi resorty v oblasti prevence

katastrof. Společnost často očekává, že stát zajistí ochranu před povodněmi, opomíjí ale odpovědnost obcí a jednotlivců za ochranu majetku.

Vzhledem ke složitosti a časové náročnosti realizace protipovodňových opatření v ČR připravilo Ministerstvo životního prostředí návrh novely vodního zákona, která usnadňuje výstavbu protipovodňových staveb a stanoví, že stavby na ochranu před povodněmi se zřizují ve veřejném zájmu.

Předkládaná Předběžná zpráva shrnuje doposud zpracovaná vyhodnocení, finální výsledky včetně konečných škod budou prezentovány vládě v podobě Závěrečné zprávy Vyhodnocení povodně v září 2024 do 30. září 2025.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-predbezna-zprava-o-vyhodnoceni-povodne-v-zari>